

trykker. At ville vurdere den forskjellige Byrde, som denne Statteydelse i de forskellige Stænder kunde paalægge, vilde vel være en Umulighed, da Forskjelligheden er saa stor, som de forskellige Stænder ere forskellige; men jeg mener, naar vi blot gaae endog saa til vor Landarmé, saa vilde vi der finde en Klasse, som ligeledes trykkes med Hensyn til Udskrivningen i en efter Forholdene i mine Tanker overordentlig stor Grad, og det er vore Undercorporaler. Vi vide, at vor Udskrivning i Almindelighed bliver 16 Maanedes til Tjeneste, som det allerede er sagt. Men naar disse 16 Maanedes ere forbi, saa kommer der endnu et Aars Tjeneste til for denne Klasse, som jeg har berørt. Disse vore Undercorporalers Stilling er saa usforholdsmæssigt i dette andet Aar, de komme til at tjene, at de kun faae et Bederlag af 4 R om Dagen mere. Soldaten faaer nemlig 12 R og Undercorporalen 16 R om Dagen. Vi kunne blot af hvad Forholdet er i Armeen see, hvormeget denne Tjeneste maa være vor Udskrivning til Byrde, da der i vor Armé næppe vil findes noget Exempel paa, at der er fremstaaet en eneste frivillig Undercorporal, men alle Afdelingscommandeurer have maattet lade Compagnierne udvalge disse Undercorporaler, som skulle blive det andet Aar. Og naar vi her vilde sige, at der horer meget mere Tjensdygtighed til at blive heel og halsbefaren, saa er jeg fuldkommen af denne Mening og mener vistnok, at her bør gøres en Opoffrelse fra Statens Side; men jeg tør ogsaa i samme Henseende gøre Fordring paa, at dette ogsaa bliver Tilfældet med Undercorporalerne, thi det, der fordres af disse, er saa usforholdsmæssigt imod hvad der fordres af Soldaten, at det ene Aar, han gør Tjeneste, gaaer hen med bestandig Underviisning og Dannelse, for at han kan komme til det Maal, som han bør søge at naae. At dette Maal er stort for Armeen, tror jeg Enhver vil være enig om; thi disse Undercorporaler ere bestemte til i Krigens Tid at gøre den saa vigtige Underofficerstjeneste ved Armeen og Forstærkningsbataillonerne, og dersom de altsaa ikke faae en stadig Dannelse hertil, vil der vistnok engang i Tiden, især naar der er gaaet en lang Tid siden Dannelsestiden, kun

være idet Forhold mellem hvad de burde yde, og hvad de kunde yde. Jeg turde derfor, inden jeg sætter mig igjen, maasse paatrængende bede det ærede Thing at være opmærksom paa denne Gjenstand, vore Undercorporalers Stilling i Armeen.

Formanden: Idet jeg beder, at Discussionen ikke maa ledes for langt fra Sagens egentlige Gjenstand, og minde om, hvad jeg allerede har bemærket, skal jeg give den 4de Landsthingsmand for 10de Kreds Ordet.

Lehmann: Det er ikke for at yttre mig om det Pengespørgsmaal, der er sat i Bevægelse, og som jeg naturligtvis indrømmer kun staaer i en fjern Forbindelse med Sagen, skjøndt jeg paa den anden Side tilstaaer, at det ikke tager Tid bort fra nogen anden Forretning, at jeg tager Ordet. Smidlertid maa jeg dog tilslade mig at ophvise en lille Misforstaaelse, som er begaaet af en tidligere æret Taler (Blom), idet her aabenbart ikke kan være Tale om den Fortjeneste, som Bedkommende, ved ikke at være udfreven, ad andre Veie kunde erhverve sig, hvilket jo naturligtvis er et Spørgsmaal, som aldeles ligger udenfor al Beregning, og som Staten ikke er pligtig til at erstatte; men her er kun Tale om et højere Bederlag for den byrdefuldere Tjeneste, der fordres af den Bedkommende, og hvad navnlig de Heel- og Halsbefarne angaaer, om den Overstridelse af den sædvanlige Børnepligtsalder, hvortil man paa Grund af Omstændighederne anseer sig berettiget. Det er altsaa det, der skulde være Motivet, og jeg tror, at det er en Misforstaaelse at sammenligne det med andre Forhold, hvorimod jeg meget villigen indrømmer, at der ogsaa i Landmilitæretaten er Tilfælde, hvor der fordres ekstraordinære Tjenester, som absolut og retfærdigt kræve ekstraordinære Lønningstillæg. Det maa derfor ogsaa ved hele Sagens Behandling holdes vel for Die, at man ved at afgjøre et enkelt Punkt kan paadrage sig Consequentser, som man i Dies blikket ikke fuldkommen forudsaae. Hvad der fornemmeligt foranlediger mig til at tage Ordet, er for at udtale min Glæde over at høre, at den høitærede Marineminister nu har taget under alvorlig Overveelse, om ikke et større Antal Usovante og Sovante kunde indkaldes,